

**Василь Пивоваров**

*кандидат філологічних наук, завідувач кафедри  
культурології Національного юридичного  
університету ім. Ярослава Мудрого  
м. Харків, Україна*

## **ІНКЛЮЗИВНЕ ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ**

**Вступ.** Воєнний стан суттєво вплинув на всі процеси в суспільному житті. Українська мова має велике значення для самоідентифікації особистості та підвищення національної самосвідомості. Процес інклюзії української мови є стратегічним напрямом освітнього процесу. Аналіз статистики пошукових запитів в мережі Інтернет у різних сферах суспільного життя і науки, особливо щодо інклюзії, останнім часом набуває все більшої актуальності.

**Мета дослідження** – оцінити ситуацію пошукових запитів щодо термінів «українська мова» і «інклюзія» під час воєнного стану.

**Метод дослідження.** Сучасний корисний пошуковий інструмент Google Trend пропонує оцінити рівень зацікавленості користувачів певним терміном чи темою, що може мати важливе значення для розробки програм інклюзивної освіти і формування в умовах воєнного стану стратегії посилення значення української ідентичності через українську мову [3].

Інтерес до використання цього інструменту обумовило проведене дослідження оцінки зацікавленості темою інновацій через пошук у Google [2].

**Виклад основної частини.** Для досягнення мети застосовано Google Trends – пошуковий сервіс, що визначає зацікавленість тим чи іншим терміном або темою різними мовами за розбіжними регіонами і у відмінні часові періоди [1]. Особливістю пошукового ресурсу Google Trends є надання користувачам не лише кількісних показників, але і якісних щодо популярності запиту до загальної суми апитів в Google, зокрема з відстеженням активності пошукувачів, що важливо для оцінки тренду зацікавленості темами інклюзії й української мови під час воєнного стану. Важливою функцією цієї пошукової системи є регіональний (країновий) і часовий фактори. Це дає змогу виявити коливання в рівні зацікавленості, що може мати значення для оцінки певних тенденцій. Використання цього пошукового сервісу надає статистичну інформацію, яку можна аналізувати та використовувати як для досліджень, так і розробки різних заходів інформаційного впливу та освітнього спрямування.

Для досягнення мети здійснено пошуковий запит у Google Trends термінів «українська мова» та «інклюзія» в оригіналі за територіальним виділенням Україна за період воєнного стану (на 14 травня 2023 року). Результати пошуку представлені в табл.1.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз пошукових запитів «українська мова» та «інклюзія» в Google Trends з часовим періодом останній рік (період воєнного стану)

Термін	Пікові періоди	Запит за країною	Регіони з найбільшою кількістю запитів
Українська мова	Вересень 2022 року	Україна	Рівненська, Херсонська, Луганська області
Інклюзія	Вересень 2022 року	Україна	Хмельницька, Волинська, Житомирська області

Джерело: власні розробки автора на основі [1]

Як видно з табл.1, щодо зацікавленості терміном «українська мова» та «інклюзія» за останній рік є певна поширеність в Україні, яка має характер стрибкоподібності, вони є статистично значущими, але рівень зацікавленості терміном «українська мова» набагато більший, ніж терміном «інклюзія», який тільки почав застосовуватися для різних сфер діяльності.

Лідерами зацікавленості є різні регіони України. Щодо споріднених термінів відповідно до піку – це початок освітнього процесу – вересень 2022 року. Отже, це свідчить про те, що питання інклюзії в Україні мають більшу спорідненість з освітою, отже, інклюзивне значення щодо україномовного питання має важливе значення в умовах воєнного стану.

**Висновок.** Одержані результати мають важливе значення для розробки стратегічних напрямів інформаційної роботи щодо посилення уваги до інклюзивних методів застосування української мови в Україні. Виділені регіони лідери з найбільшою зацікавленістю темами можуть бути використані для розробки регіональних програм з інклюзії української мови як такі, що вже мають найбільший рівень зацікавленості.

*Список використаних джерел:*

1. Google Trends – керівництво для користування. URL: <https://www.unisender.com/ru/blog/sovety/google-trends/>
2. Kliuiev O., Vnukova N., Hlibko S., N. Brynza, Davydenko D. Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems, 23-24 April, COLINS 2020*. Pp. 523-535. URL: [https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=3968407](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3968407)
3. Пивоваров В.М. Оцінка рівня зацікавленості українською мовою під час воєнного стану засобами Google . *Сучасна філологія: теорія та практика*. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. Том II (Тези). Київ : Нац. акад. СБУ, 2023. С.142–144.

